

עלי מרשא
שער הגליון
יון הונגרי
למעשה
בני היכלא

העלאת היראות והפחדים
ביום המאושר, תורה שם
על מה הוא מתאנח?
איך נכנס הצדיק לנקודה הפנימית שלי?
שמועה בין יום ללילה

התורה הזמנית:
תהליך הרפואה

דרכי טעם
רזא דשבת
כוכבי אור
עומק הפרשה
חנך לנער
שאל בני
הלכה פסוקה

הכנה לשבת ב.
ללכת עם תורה
מתאוננים
איך מחנכים על שמירת הזמן
כלים לקרבת ה'
הלכות נרות שבת ב.

גליון שבועי למבקשי התרופה והעצה לעובדא
למעשה במשנת רביה"ק מוהר"ן מברסלב זיע"א

איך נולד מליונר?

כנראה שאין מליונר בעולם, שבנה את אותם מיליונים מפרוטה לפרוטה עד שהגיע למיליון.

מעט תפילה, מעט מצוות, מעט מעשים טובים ומידות טובות. ועוד מעט, ועוד מעט. ויום אחד זה קורה; המוח נפתח, הלב מתרחב, והם מתמלאים באוצרות של עונג. כשזה קורה, הם יודעים לשמור על העשירות הזו, ולא לאבד אותה בשביל מה בכך.

עשירות היא מתנה. עשירות גשמית וכל שכן עשירות

סיפר פעם בנו של רוטשילד כיצד הוא נעשה עשיר; בהיותו ילד, אמו נתנה לו תפוח. הוא לא אכל אותו, אלא מכר אותו במחיר מעט יקר, ובמעות אלו רכש שתי תפוחים. גם אותם הוא מכר, ורכש ארבעה. כך הוא הגדיל את הונו בהדרגה בעוד פרוטה ועוד פרוטה - ואז נפטר אביו, והוא זכה בירושה של מיליונים...

כנראה שאין מליונר בעולם, שבנה את אותם מיליונים מפרוטה לפרוטה עד שהגיע למיליון. לכל אחד היה רגע שבו הוא הרוויח בענק, ושם הוא הפך למליונר. מאידך, ישנם מאות ואפלי אנשים שזכו בלוטו, והפכו בין לילה למיליונרים או מיליארדרים, אך לא נותר מזה מאומה, כי הם לא עמלו על כך ובזבזו את זה מהר ובקלות.

אז מה האמת? האם מליונר נולד מעבודה ויגיעה, או מריווח חד-פעמי גדול?

גם וגם. מי שמנסה בעקביות ובלי להרפות, ואוסף פרוטה לפרוטה - יוכל לפגוש הזדמנות שבה הוא יתעשר בבת אחת ואז, העשירות הזו תהיה בר-קיימא משום שיש לבעליה כלים להכיל אותם. ה'כלים' הם הרצון העיקש והעקבי שלו.

מליונר יהודי

היהדות היא עשירה. יש לנו תורה עמוקה שיש בה מתיקות עצומה ואינסופית. ישנם השגות כל כך עמוקות רחבות ומענגות באלוקות, שאפשר להינסם מרוב מתיקותם. יש לנו קשר עמוק של אהבה עם הבורא יתברך, שיש בה כל כך הרבה גוונים נפלאים ומרתקים ומענגים. השאלה היא רק: איפה?! איפה כל זה נמצא, והאם יש לי סיכוי להגיע לשם?

ישנם 'עניים' הסבורים שהיהדות היא רק אוסף של פרטים מעשיים ויבשים. דת מסורת וטקסים. הם לא מכירים עשירות כלשהי, ואפילו לא מנסים לזכות בה. לעומת זאת יש אנשים שמנסים את 'מזלם' להתעשר כלאחר יד, ולהגיע ישירות לאותם עולמות עשירות של השגה והכרה באלוקות. אם לא הצליחו, הם מתאכזבים ומתרחקים. ואם הצליחו, הם מאבדים את זה באותה מהירות שבה הם זכו.

ישנם מליונרים אמיתיים. יש להם שכל, והם יודעים היטב שיש כאן פוטנציאל לעשירות אינסופית. לשם כך הם מנסים את המעט שהם יכולים; מעט תורה,

עלי מרשא

רבי נתן מדבר אליך!

כשתעלה כל הפחדים והיראות לה' - תוכל לשמוח ולחיות

יום א' שופטים תקצ"ה

פי צדיקין להגלות כל הפחדים וכל היראות הנפולות לבלי לפחד ולהתירא משום דבר פי אם מהשם יתברך לבדו, ולידע ולהאמין שכל היראות והפחדים העוברים על האדם בפרט פחדים פאלה שיש לנו עתה הכל כדי להזכירנו לרעד ולפחד מהשם יתברך ונתקף שזכרין בידאת ה' אך על פי שיוצעים כל אחד בנפשו שאינו נקי כלל אך על פי כן יכולים לשמוח ולחיות חיים אמתיים פי בידאת ה' תוסף ימים, בחינת בידאת ה' לחיים. וזה עקור שולמות היקרא שדיקא על ידי היקרא הגדולה יגיע לשמחה כמו שפירשנו וגילו ברעדה, ועקור בכח הצדיק האמת, פי מאחר שזכרין איך צדיקין לפחד ולרעד מעצם הפגמים וכו' תבך מחזין ומשקחין עצמן מה שאנו סמוכין בכח גדול ותפלא כזה וכו'. בפרט שזכרנו גם כן לחטף פקוד נקודות טובות בכל יום להחיות עצמנו על ידי זה. ועל ידי זה יכולים לישב דעתו ולהוסיף בכל יום כל מה דאפשר ולחדש ולחזק הרצון והנפשות דקדושה בכל יום ולהוציא הכספין מפה אל הפעל על ידי דבור פני, און טאקי פארט אשירינו שאנו יודעים מקל זה ועוד ועוד, לעולם לא נבוש מה שזכרנו לידע מאמת כזה וכו', נתן מברסלב

חק ולא יעבור

יום	יום לחודש	ליקוטי מוהר"ן תשי"א	ליקוטי הלכות מוהר"ן ת"ח	משנה ברורה ת"ח	דף היומי שבועות
שבת	יח	כז	עד	כא:	מד
א	יט	כח:	עה	כב:	מה
ב	כ	כח:	עו	כב:	מו
ג	כא	כח:	עז	כב:	מז
ד	כב	כח:	עח	כג:	מח
ה	כג	כח:	עט	כד:	מט
ו	כד	כח:	פ	כד:	נ

עיון התורה הזמנית ליקוטי מוהר"ן ח"א תורה ס"א - ח"ב תורה ו'ה

עשירות היא מתנה, צריך להסכים להיות עקשן. להסכים לבוא שוב ושוב, בעקשנות ותמימות, יום יבוא, הדלת תיפתח ויקבל מלוא חופנים.

רוחנית. אבל כדי להיות שם כשמחלקים את המתנה, וכדי שיהיו שקיות כדי לאחסן בתוכן את המתנה - צריך להסכים להיות עקשן. להסכים לבוא שוב ושוב, בעקשנות ותמימות, להתייגע כשזה לא מאיר, להתאמץ כשזה לא קל, כי יום יבוא, והוא בטוח יבוא, הדלת תיפתח וכל מי שמאחוריה יקבל מלוא חופנים.

הדלקת המנורה

ארבעים ותשע ימים של ספירה פשוטה ועיקשת, הולידו את היום הגדול שבו קבלנו את האוצר הגדול בתכל. וכך בחייו של כל יהודי; ישנם ימים פשוטים, יבשים ואפילו קשוחים. לא נראה שמשוהו הולך אי-פעם לקרות. אבל זה בדיוק המסלול יהודי יקר. אל תלך. אל תוותר. יום אחד זה יקרה, וכדאי מאד שתהיה שם כשזה קורה.

מסופר על החסיד רבי לוי יצחק בנדר, ממעתיקי השמועה בדור הקודם, שהיה מתגורר שנים רבות באומן. בכל לילה היו הוא וחבריו הולכים להשתטח על הציון הקדוש, ולהתבודד עם קונם. כשנשאל פעם מה הרגישו שם? מקום כל כך קדוש וזמן כל כך מיוחד, לבטח הרגישו שם טעם גן עדן, השיב: "לאו דווקא. היו הרבה לילות חשוכים, אבל כ'שנפתח' היינו שם כדי לקבל את זה".

הפרשה הקודמת פירטה את קרבנות הנשיאים. עוד קרבן ועוד קרבן, עוד יום ועוד יום. נראה כאילו זה חוזר על עצמו ושום דבר משמעותי לא מתרחש. ואז מגיעה פרשת השבוע ומספרת על העלאת המנורה. כשעושים עוד ועוד פעם את אותו דבר, יום אחד זה 'נדלק', ומאיר את הלב באור יקרות. (על פי ליקוטי מוהר"ן סימן כא)

התאנה על עשירותו

הנגיד הנכבד רבי אבאלי מטשערין ז"ל (רבי אברהם אבא רבנאוויטש) היה מאנשי מוהרנ"ת ז"ל הדבוקים בו בכל נפשם, היה קובל על עצמו ואומר: "קרעכען אזוי וויא רבי נחמן (טולטשינער) קרעכעט ביים דאווינען דאס קען איך נישט, אבער ביינקען ביינק איך נאך זיין קרעכט" (להתאנה כמו שרבי נחמן טולטשינער מתאנה בשעת התפלה, זאת אני יכול, אבל אני מתגעגע להתאנה שלו).

אמר הפותב: ובנסח אחר שמעתי: "אבער עס ביינקט זיך מיר צי הערן זיין קרעכט" (אבל מתגעגע אני לשמע את אנהתו). וכבר מובא בדברי רבנו ז"ל בכמה מקומות גדל מעלת האנהה דקדושה של איש הישראלי שהוא יקר מאד כי הוא שלמות החסרונות.

רבי אבאלי הנ"ל כשראה כמה מאנשי-שלומו המתפעלים מעשירותו המפלגת ענה ואמר להם: "בדאי מיינט איהר אז סאיז מיר זייער גיט מיט מין רייכטייט אין מין האב אין גיטס, אין עס גייט מיר זייער גיט אין מין לעבן וכו', וויסן זאלט איהר אז סאיז מיר זייער זייער ביטער" (בדאי חושבים אתם שטוב לי מאד עם עשרי ורכישי והזני והולך לי טוב פחים, דעו לכם כי מר לי מאד מאד). ובתוך דבריו הרים ידיו למעלה בהתאנהו אנהה גדולה ואמר "אוי! אוי! צרות לבבי הרחיבו ממזקותי הוציאני" ואמר הפסוק הזה במיריות ובכאב קזה עד שכל השומעים זאת הרגישו שבאמת מר לו מאד מגדל סורי הנפש וחסרונו בעבודת השם מחמת נסיון עשירותו.

אמר הפותב: ידוע לנו שרבי אבאלי היה לו נפש שוקקה לעבודתו יתברך, על פי דרך רבנו ז"ל כפי אשר קבל ושמע רבות ממוהרנ"ת ז"ל, וידוע לנו כמה עבודות שמעידים עליו על רבוי צדקותיו לעניים ולאביזנים, וגדל תשוקותיו וגעגועיו ללמוד התורה הקדושה ולעבדו יתברך בנפש חפצה, וראה מאן קמסהיד עליה החסיד הלמדן מתלמידי מוהרנ"ת ז"ל רבי נתן ב"ר ליפלי ראובנ'ס במכתביו הנקראים "נתיב צדיק" שפותב שם שהיה אצלו כמה שבעות "וראיתי הידאת שמם שלו" עין שם. אבל מחמת עשירותו המפלגת היו לו הרבה מניעות ונסיונות אין מספר להוציא לפעל תשוקת לבבו ונפשו, ועל כן באה אנהה הנ"ל על נסיון עשירותו.

נצור לשונך הלכות לשון הרע

יש כמה סוגי לשון הרע. ואחד מהם 'הורדת ערך האדם שעליו מדבר הלשון הרע'. יש שהמספר מגנה אדם שעכשיו נוהג כשורה, ע"י סיפור מעשי אבותיו או מעשים רעים שעה לפני שחזר למוטב, אפילו אם השומעים יודעים מהמעשים האלו, או שהם מפורשמים אצל הכל, והמספר אינו מתכוון לבזותו בסיפור זה, יש בזה איסור לשון הרע. מכיון שאם היה מספר זאת לפני האדם עצמו, היה מצטער או מתבייש, וזה אסור משום אונאת דברים, לכן גם שלא בפניו אסור.

גם שייך 'הורדת ערך' ע"י סיפור שהוא חטא בדבר שהרבה בני אדם נכשלים בזה, כגון ביטול תורה, שסיפר עליו שאינו לומד תורה גם בזמן שהוא פנוי מעסקיו. או לספר שהוא שיקר, או שאינו מדקדק בפרטי המצוות, אף אם הוא מורגל בכך, אסור לבזותו לפני אחרים, כי אינו יוצא

מכלל 'עמיתך' על עבירה שנדמה לו כהיתר. [קיצור הל' לשה"ר, פ"ב סעיף א]

וזהו תורה צוה לנו משה מורה קהלת יעקב, קהלת יעקב דיקא, דהינו כשישראל נקהליו ונקבציו יחד באהבה ואחדות ביניהם שאז הם נכללים בשורש התורה כנ"ל - אז התורה ידועה לנו. כי אז דיקא יכולין להמשיך על עצמנו קדשת התורה: (ליקוטי הלכות, פיקדון ה. יד)

למעשה

המדריך לחיים

בעקבות מעשה 'מבעל תפילה'

התמיהה על הצדיק איך נכנסת אל הנקודה הפנימית שלי?

ג] אלא שתיכף עולה תמיהה בלב האדם, כי כבר נשמע בעולם שיש בעל תפילה - הנפש האלוהית יודעת בבירור את האמת, אך שלעולם לא עלה בדעתה שיש מציאות שהאמת יכול להופיע גם אצלה למעשה ולעוררה. היא מכירה אותו רק מהספרים, וע"כ מתעורר חשד שמא זה הוא הבעל תפילה. וממילא מתעורר בשאלות, מה זאת ההתעוררות שמרגיש בפנימיותו בפתע פתאום, הייתכן שהבעל תפילה נכנס ללא רשות ומנסה להעיר אותה, וכך מתחיל לשאול ולחקור איך נכנס לכאן הארת האמת.

ד] והבעל תפילה אינו מספר איך נכנס, רק אומר, מה איכפת לך איך נכנסתי, מה יש לך לחקור מהו כח הצדיק, סוף כל סוף אני כבר כאן, הבה ונתעורר למעשה. אלא שהאדם נבהל שפתאום נעשה לו התעוררות אל האמת, ומתחיל לחשוש שמא זהו הבעל תפילה.

ובמקום להתעורר וללכת אחריו, הוא מתחיל לסבב בשאלות, איך נכנסת לכאן, איך אתה עובר כל השומרים החיצוניים, כל חלקי הנפש הגשמית, הייתכן שהאמת מופיע ומנענע את השקר, האמנם יש אפשרות להכנס לנקודה הפנימית ולעוררה. והצדיק משיב מצידו, מה איכפת לך, מה אתה חושב הרבה, הבה ונדבר למעשה. אך דווקא תמיהות אלו, מבלבלים את האדם ואינם מניחים אותו להקשיב לדיבוריו של הצדיק ולהמשיך בחיי שקר.

הבעל תפילה רואה שאין השומרים של מדינת הממון שומעים לו להבין השטות שבממון. ולכן מיישב עצמו ונכנס אל תוך העיר בדרך מופלאה. והיה פלא אצלם איך נכנס, ועל כן שאלו אותו, איך נכנסת לכאן. אך הוא השיב להם, לא זו העניין כיון שסוף כל סוף נכנסתי, אך מה יהיה עם התכלית. והתחילו לחשוש בו שמא הוא הבעל תפילה, אך לא הצליחו לתפסו כי בכל פעם היה נדמה לאיש אחר, עד שבסוף נמלט משם.

א] בתחילה הבעל תפילה מנסה לדבר אל השומרים שהם חלקי הנפש הבהמית השומרים על הנקודה הפנימית - החלק אלוך ממעל שיש לכל יהודי, לבל תתעורר להשתוקק ולהידבק בשורשה. ובתחילה הצדיק פונה אל אותם השומרים, אל הנפש הבהמית, ומנסה לפתותה להבין את השטות שבממון, ושאין זה עיקר התכלית. אך כאשר השומרים אינם חפצים לשמוע כלל, מחמת ההרגל שלהם לחיות חיים של פירוד מהבורא, לחשוב להיות יישות בפני עצמם.

ב] ע"כ הצדיק בתחבולות נכנס לתוך העיר, לנקודה הפנימית המוסתרת שבאמת בוערת לה. ומתחיל לדבר עם הנקודה עצמה שתזכור את האמת שלה. כי הצדיק הוא שורש נפשות ישראל, הוא נקודת היסוד של עם ישראל שתמיד קשור לה' טם לאחר כל חורבן, וממילא יש בכוחו לעורר כל נקודה פנימית (ליקו"מ ס' ל"ד).

הליכות

שיחות ומנהגים

בקדוש פנימה

אנשי שלומנו עובדי ה' הגדולים לא היו מבקשים מרבנו כמעט שום בקשה גשמית, לא בחיינו וגם לא אחרי הסתלקותו על ציונו הקדוש, וכמו שמצינו במוהרנ"ת עצמו שלא בקש מרבנו על בנים, אלא רבנו בעצמו הוא אשר לו "עלה על דעתי הצער גדול בנים שלי" וכמספר להלן, וכן כמו שאמר ה'דיטש'ל ממנו מספר לקמן: כי אחרי שטעמו את טעם אור רבנו ואור התכלית באמת, היה לבס פלב הארי לעבודת השם יתברך בלבד:

כשהיו אנשי שלומנו נכנסים לרבנו אל הקדש פנימה היה נופלת עליהם בושע עצומה ונוראה, בבחינת מאמר חז"ל "אין אדם משו פניו בפני בעל חובו", כי הוא 'מפלה גדול' שממנו נמשכות כל ההשפעות והוא יסוד הכל. וידוע שהיה כמה וכמה פעמים אצל מוהרנ"ת שהתעורר לנפשו להפגש אל רבנו מחמת הבושע הגדולה שגפלה עליו: ואף על פי כן התחנך בנפשו ונכנס אליו:

רבי לוי יצחק שמע כמה פעמים מפי הזקנים באומאן שהיו אומרים ששמענו מהזקנים מהדור הקודם להם שהתנהגה אצל המקובלים לרבנו הקדוש היה קצו שהיו מדברים עם רבנו ז"ל רק דבורי ידאות ודבורי תכלית מעניני תורה ותפלה ועבודת ה', והיתה בושע גדולה לבקש מאתו ז"ל על גשמיות. כעניני פריאות או פריסה, ואפילו על בנים היו מספקים בדבר אם לבקש על זה, כי אף שהיה בקשה רוחנית, אך כלפי שאר עניני עבודת ה' הוא כגשמיות, וכל אלה נכללים בפתה הבאה לחטוף שירים: כי אנשי רבנו היו מדברים עמו ז"ל רק על התכלית, היינו עניני ידאות ועבודת השם כתורה ותפלה, מציאות ומעשים טובים, וממילא כבר היו נתמלאים כל החסרונות. וכן היה הדבר גם אצל תלמידי מוהרנ"ת, שהתבטאו לבקש ממנו ז"ל בשטות גשמיות, ולא בקשו ממנו אף על בנים, וכמעשה שהיה עם תלמידו רבי חיים סטאלינער ז"ל שאביו לזוגתו שמוהרנ"ת ידוע על כך שהם מחכים לבנים, והיא הלכה לפעל אצלו וישועה:

דרכי נועם

חיפוש אור הצדיק בתורתו הקדושה

ביאורים על לקוטי מוהר"ן ח"ב סי' ד' מאמר ט"ז
ע"פ שיעורי הגה"ח ר' ניסן דוד קיוואק שליט"א

[יב] וזה בחינת רפואות, כי הוא רפואה לכל המכות, כי כל בחינות אלו הם בחינת רפואות. צדקה היא רפואה, בבחינת (מלאכי): "צדקה קרפא בכנפיה". וכן זה קנה חכמה (קדושין ל"ב) הוא בחינת רפואה, בבחינת (משלי י"ב): "לשון חכמים מרפא". רצון הוא בחינת רפואה, כמו שכתוב (ישעיה ס"א): "זה שְׁלַחְנִי לְחַבֵּשׁ לְנִשְׁבְּרֵי לֵב, לְקַרְא שְׁנַת רִצּוֹן". מלאכת מעשה בראשית הוא רפואה, כמו שכתוב (דברי הימים ב כ"ד): "ותעל ארובה למלאכה בידם".

כי רפואות המכה היא על ידי כמה בחינות. שבתחלה צריך שישפח פי המכה, אחר כך צריך כח המושך, שישפך ויוציא הלחה והדמים המקלקלים מתוך המכה, אחר כך צריך להדיח כל הדמים, שלא יהיה בהם שום קלקול ועכירות, כדי שייכלו הדמים ללך ולסבב כל סדר סבובם בסדר בלי שום עובב. כי כשהדמים חולקים ומסבבים בגוף בדרך, כשהמים למקום שיש בו קלקול, דהיינו במקום המכה, נתעכבים שם, ושם נתעכב ונמשך כל עכירות וקלקול שיש בהדמים, כי כן הדרך שבמקום המקלקל שם נתעכב כל מיני עכירות וקלקול שיש בהדמים, ואין נתעכבים שם הדמים, ואין יכולים לסבב סבובם בסדר הלוקם ומרוצתם, כי יש להדמים סדר ההלך, שהולכים ומסבבים הגוף כך וכן פעמים בשעה, וכיצא, וכשיש בהם עכירות, נתעכבים במקום המקלקל כנ"ל, ואינם יכולים לסבב בסדר, על כן צריך להדיחם ולכבדם. אחר כך צריכים לסגור פי המכה:

וכל אלו בחינות רפואות נעשים על ידי בחינות הנ"ל, כי צדקה היא בחינת פתיחת פי המכה, בבחינת: "פתח תפתח". חכמה היא בחינת כח המושך, בבחינת (איוב כ"ח): "ומושך חכמה מפנינים" מלפני ומלפנים (וכמו שדרשו רבותינו, וכוונם לברכה (יחזקאל שבת פרק המצניע) על פסוק: "והקרה היא מפנינים" מלפני ולפנים, עין שם), שבהינתן חכמה מושכת ומוציאה הקלקול מלפני ולפנים, מקל מקומות הפנימיים. וכל שהוא התגלות הרצון, על ידי זה נעשה בחינת הדחת וכבוס הדמים, כדי שייכלו הדמים לסבב סבובם בסדר. וזה בחינת רגל, בחינת (מלכים א א): "עין רוגל" עין בוכס, כמו שפרש רש"י שם. הינו שעל ידי רגל יום טוב שהוא התגלות הרצון, על ידי זה נעשה בחינת הדחת וכבוס הדמים כנ"ל, ואין יכולים הדמים לסבב בסדר. ובשביל זה נקרא הרגל חג לשון סבוב, כמו שכתוב (ישעיה ו): "הישב על חוג הארץ" על סבוב הארץ. כי על ידי הדחת וכבוס הדמים, על ידי זה הם מסבבים בסדר כנ"ל. מעשה בראשית דהיינו בחינת: "עולם חסד יבנה", כי על ידי בחינות אלו הנ"ל זוכין להשפעת חסד, שיתקנים העולם בחסד, בחינת: "ואתם בנהו ה' תתקראו" כנ"ל, ועל ידי בחינת זו, בחינת כהן, חסד, על ידי זה נסגר פי המכה, בבחינת (ויקרא י"ז): "והסגור הכהן את הנגע" שעל ידי בחינת חסד, בחינת כהן, נסגר המכה למקרי ונתרפא בשלמות:

סדר הרפואה

רבינו מבאר שכל בחינת אלו הם בחינות רפואה, כי התורה יש לה כח עצום להמשיך רפואות בעולם, הן רפואת הגוף והן רפואת הנפש, (כי עיקר הארת הרצון הוא להמשיכה לתוך עולם העשייה, לכלול את העשייה ברצון, כמבואר באריכות בדברי מוהר"ן (בהלכות ערב ה"א) וזה בחינת הרפואה ע"י שממשיך את הארת התורה, הארת הרצון, גם לתוך החלאים הגשמיים שבזה העולם).

ואמנם כמו שברפואה, אין הרפואה באה מיד, ואם ירצה לראות את פעולת הרפואה תיכף ומיד, וכשאנו רואה את התוצאה מיד יפסיק לקחת את הרפואות, הרי לעולם לא יוכל להתרפא באופן כזה, וכך הוא גם ברפואת הנפש שבהכרח הדברים לוקחים זמן, כי צריך לרפאות ולתקן את הדברים בשרשם ויש סדר של תיקון וכפי שמבאר רבינו בכל סדר המאמר, שמתחילים בנתינת צדקה עם שבירת האכזריות שע"י מתחילים להמשיך את הארת הרצון, אבל זה לעומת זה מתגברים בכל פעם מחדש החיות ורעות ומצח הנחש, ולכן מוכרחים הרבה סבלנות

הצדעת התבררה נישועה

הסתלקותו את ההבטחה שהבטיח להם בחיים חיותו! בשמחת ברית המילה, בעת הברכות, רכן המברך לעברו של האב: "ויקרא שמו בישדאל..." והאב הנרגש נענה לעומתו: "נחמן".

חלפו שנים רבות, נחמן גדל והיה לנער חמד, שקד בתורה וביראת שמים, לאושרם הגדול של הוריו שיבעו מלאו חופנים נחת ממנו. אך אז, הגיע לפתע אותו יום שהעביב באחת על אושרם ואיים להשיבו כליל.

מרכבת הדואר עצרה ליד ביתם, דוור נמרץ מסר לידיהם מעטפה והסתלק לדרך. למראה חותם השעווה שעל המעטפה הפכו פניהם כשולי קדירה: סמל הצבא הרוסי התנוסס על המכתב. נחמן הצעיר הביט במכתב כשפניו מחוירות והולכות.

ההורים המודאגים ידעו היטב מה משמעות הדבר שבנם יהיה שנים ארוכות הרחק מהבית היהודי החם ויחיה בכפיפה אחת עם נערים גויים מגושמים. לבם כמעט ניתק ממקומו מגודל הצער, המילים הרוסיות בצו ההתייצבות שבידם, הסתחררו מול עיניהם במחול עוועים.

בהתקרב יום התייצבותו לוועדה הרפואית הצבאית, קם נחמן ונסע לאומן. "במקום שבו נבקע לפני הוריי שערי הרחמים" החליט, "אעמוד גם אני ואבכה על חי הרוחניים המצויים בסכנה מיידית". הוא נכנס אל אוהל הציון הקדוש, התכופף אל המצבה וכשדמעות נגרות מעינו, אמר כדברים אלה: "רבי! איני רוצה לחיות כגוי ולהיות חיל בצבא הרוסי!". הדמעות זלגו על לחיו. הוא נאחז במצבת הציון הקדוש, שעה ארוכה מירד בבכי, עד שמרוב תשישות נפלה עליו תרדמה.

בחלומו, והנה אברך בעל פנים מאירות מופיע מולו ואומר לו: "הרי אתה קרוי על שמי. לא יקחו אותך לצבא!"

נחמן מתעורר נפעם מן החלום. הוא נוסע בחזרה לביתו ומספר להוריו על החלום המופלא. כשתואר את דמות האיש המופלא שהופיע בחלומו, לא ידעו ההורים את נפשם מהתרגשות: התיאור הלם באופן מדיק לתואר פניו של הרבי!

לא חלף אלא זמן מועט, ופתאום החלה לפרוח צרעת בגופו של הנער. כשהגיע יום התייצבותו בוועדה הרפואית, לאחר בדיקה ראשונית מיהר הרופא הצבאי לציין ליד שמו את המילים "אינו כשיר מבחינה רפואית" ולשלחו מעל פניו בטרם ידיק אותו בצרעתו...

כך, באופן בלתי צפוי שוחר נחמן לאלתר מחובת הגיוס. הוא חזר לביתו כשפיו מלא הודיה לה' ולמרבית הפלא, בתוך ימים ספורים הוא הבריא כליל מן הצרעת שחלפה לה כאילו מעולם לא היתה כלל! (ע"פ סיפורים נפלאים)

למראה חותם השעווה המוטבע על גבי המעטפה, חוורו פניו של נחמן. אנה עמוקה נעקרה מלבו, כמה חשש מן היום הזה!

סיפורו של נחמן מתחיל שנים קודם לכן. הוריו היו חשוכי בנים במשך שנים ארוכות. באחת הפעמים כשהגיעו אל רבינו הקדוש ובכו לפניו על צערם הגדול מכך שעדיין לא זכו לפרי בטן, נענה רבינו ואמר להם במילים סתומות: "אתם תיוושעו אצלי בין יום ללילה".

בני הזוג לא הבינו למה ידמוזן דברי קדשו של הרבי, אבל צמוד המילים "אתם תיוושעו" נסך בהם באחת

ישועה בין יום ללילה.

ציור של אוהל ציון רבינו הקדוש

אמונה וביטחון כי ישועתם קרובה מאי-פעם. הם ניגבו את דמעותיהם ויצאו מלפני הרבי כשתקווה מפעמת בקרבם.

החודשים הבאים עברו עליהם מתוך ציפיה מתוחה, ברם, הישועה המובטחת עדיין לא באה. והנה באחד הימים הגיעה לאותם הבשורה הנוראה כי רבינו הקדוש רבי נחמן מברסלב נסתלק לגני מרומים! המומים ומזועזעים קיבלו בני הזוג את הידיעה. מכיון שהם התגוררו בכפר סמוך לאומן, שבו לא התגוררו יהודים רבים, קמו באחד הימים ונסעו לאומן לצורך ענין חשוב.

לעיר אומן הם הגיעו עם דמדומי ערב, כשהשמש נבלעה מעבר לקו האופק ואפילה החלה יורדת על הרחובות. הם החליטו לנצל את ההזדמנות ולפני שובם לביתם, להתפלל על ציונו של הרבי. שהרי הבטיח להם שייפקדו ועדיין לא נושעו. חרש צעדו לעבר בית העלמין, שם, בקצה, עמדה מצבת קברו של הרבי. וכמו אז, שוב פרצו הדמעות החמות מעיניהם: "רבי! עדיין לא נושענו!"

הלילה ירד והם פנו לשוב לביתם, עלו על העגלה וזו הביאה אותם חזרה לעירם. כעבור זמן לא רב, נוכחו לראות עין בעין בהתקיימות הבטחתו של הרבי, לאושרם לא היה קץ. לפקודת הזמן, רבתה הצהלה בביתם: בן זכר נולד להם.

רק עתה הבינו את משמעות דברי רבינו "אתם תיוושעו אצלי בין יום ללילה", כי אכן, בעת שהשתטחו על ציונו הקדוש, היתה זו שעת בין-הערביים "בין יום ללילה", הרבי קיים לאחר

לחידודא

לעידוד ההתבוננות בספרי רבינו ז"ל

תשובה לחידה הקודמת:

"גהינום של קרח" למי הוא נועד?

למי שלא מתגבר להתחדש אחרי שנפל, ונמשך אחר קריירות ויאוש. (ליקוטי הלכות סוף הלכות בשור וחלב)

מהיכן נמשכת החכמה להמציא מכשירים השמליים?

הזוכה: וועלול ראטמאן ירושלים
זכה בשובר זיכוי ע"ס 100 ש"ח עבור טיסה לאומן.

לחיות עם אור השבת ע"פ הספה"ק 'אוצר היראה'

הכנה לשבת [א]

כיצד היא ההכנה למעשה?

[א] חז"ל צוו לנו בפשטות לטרוח לכבוד השבת, בנקיון הבית והכנת המאכלים, כל אחד כפי מה שבכוחו. וכמו שספרו לנו חז"ל ונפסק גם בשולחן ערוך (סי' ר"נ), עד כמה הקפידו התנאים ואמוראים לטרוח בגופם ממש לכבוד השבת קודש, ולא חשו כלל לכבודם.

כי מעבר למצוות החסד שיש לסייע בידי בני הבית לכבוד השבת, הרי יש ענין להכין את הגוף ככלי לקבל מנועם השבת, ולכן יש לטרוח בשימוש הגוף דייקא, בכדי לקבל קצת מההשגות הנשמה המושפעים בשבת קודש, כי בכדי שגם הגוף ישיג מהאורות הנשמה, בהכרח לבטל הגוף לנשמה, וזה על ידי שהגוף יטרח בגשמיות, לצרכי הנשמה (עיין ליקו"מ סימן כב). ולכן יש להתחזק מאוד בערבי שבתות בהכנות וטרחות השבת.

[ב] העיקר שהטרחות יהיו מתוך שמחה וחדווה, להשתדל להזהר מכעס ומחלוקת בבית, כידוע מהספה"ק כמה הבעל דבר מנסה בכל כוחו להכניס מחלוקת, קטנות וצמצום ביום שיש, כי בשבת קודש 'כל דינין מתערין מינה', וכמו במלחמה אשר רגע לפני הנצחון, האויב מתגבר בכל כוחו שמא יצליח שוב. וכמו בדורות האחרונים שלפני הגאולה, הבעל דבר פושט טלפיו בכל כוחו להכשיל בהפצת טומאתו. כך בדיוק, מתעוררים ביום שיש כל כוחות הפירוד, להפריד אותנו מאורו של ה', על ידי שמהפכים את כל ענין ההכנות לשבת, לעצבות, כעס ומחלוקת ושאר מידות רעות. ולכן יש להתעורר מחדש בכל שבוע, לעורר הזכרון ש'מתנה טובה יש בבית גנזי ושבת שמח'. ובמיוחד יש להזהר ברגעים הסמוכים לקבלת שבת, ממחלוקת וכעס, שהרי בבין השמשות נבראו השדים.

[ג] ואפילו אם בעוצם העבודה קשה להתרכז ולהתגעגע לשבת, בכל זאת יש לעשות פנים כאילו הוא שמח ומתגעגע, ויעורר עצמו בכיסופים אפילו בתנועות

חיצוניות לכבוד השבת, וכפי שנהגו עם ישראל הכשרים לאמר בפה מלא בכל דבר שעושה 'לכבוד שבת קודש'.

ומסופר שלעת זקנותו של הרה"ק ר' משה לייב מסאסוב זיע"א, נעשה עוור בשני עיניו, ואמר, שזה מריבוי המלאכים שנבראו בכל פעם שאשתו היתה אומרת בכל ערב שבת באפיית החלות 'לכבוד שבת'. וכשספרו זאת למוהרנ"ת אמר, אכן כך. כאומר, שבכל בית נבראים מלאכים, רק שהצדיק הנ"ל לרוב נקיותו וזכותו נעשה עוור מעוצם האור שזכה לראות המלאכים בביתו.

[ד] אף שצריך לטרוח בגוף, עיקר ההכנה הוא הכנת הלב, ולכן יש להקפיד להתבודד בימים שלפני שבת, ליישב דעתו לקראת היום הגדול המאיר בכל ששה ימים. להתחנן ולבקש מהשי"ת שיאיר עלינו מאורו הערב.

וכמוספר על רבינו': שבהיותו עדיין ילד קטן כבן שש שנים, היה מתגעגע מאד לקבל שבת בקדושה גדולה כראוי. והלך למרחץ בערב שבת סמוך אחר חצות היום מיד וטבל את עצמו בזריזות ובא חפץ לביתו ולבש בגדי שבת ונכנס לבית המדרש והלך אנה ואנה ורצה להמשיך עליו קדושת שבת ונשמה יתרה. והיה חפץ לראות איזה דבר, אך לא ראה כלל. ובתוך כך התחילו לכנוס אנשים לבית המדרש, ובא איזה איש חשוב ועמד אצל שולחנו שמתפלל, שקורין בלשון אשכנז שטענדער, והתחיל לומר שיר השירים, והלך הוא זכרונו לברכה, והכניס ראשו למטה בתוך השטענדער, ומחמת שהיה עדיין ילד קטן, לא הקפידו עליו, והיה מונח שם והתחיל לבכות לפני השם יתברך. ובכה מאד בדמעות שליש כמה שעות עד הערב, עד שענינו נעשו נפוחות (שקורין גישואלין) ואחר כך פתח את עיניו, ונדמה לו כאילו הוא רואה איזה אור, מחמת שכבר נדלקו הנרות, וענינו היו סתומות כל כך מבכייה, ואז נתקרר דעתו קצת.

מושגים בתורה ה' תניינא

השגות

יסוד האמונה

כל הרפואות, רפואות הנפש והגוף, תלויים באמונה, שהיא נקודת החיבור אל השורש שנמצאת שבכל דרגא, מעומק עומקי התהום עד המקומות הגבוהים ביותר של השגת אלוקותו יתברך. וכשחסר האמונה בעולם הרי שנחסר כביכול ח"ו גם במקומות המופלאים והנשגבים ביותר וכמוכן בפתיחת המאמר. ואף על כל נפילה וחולי ח"ו, כל זמן שיש את נקודת החיבור אל השורש שעל ידי האמונה, יש אפשרות וכח להתחיל ולהביא השפעות ורפואות וכחות שעל ידם יקום ויתרפא. כי חיבור האמונה גורם שיהיה התחלה ומקום מיושב ויסוד שעליו אפשר לבנות ולהמשיך את כל הכחות וההשפעות והרפואות, וכאשר הם נמשכים מתגלה שכל אלו הם חיוזק והגדלת האמונה עצמה.

והמתנה, להתחיל בכל פעם מחדש ליתן צדקה ולהמשיך על עצמו את הארת הרצון, אמונת הרצון שהכל ברצונו יתברך, והארת הרצון לרצות ולכסוף ולהשתוקק אליו יתברך, עד שעיי"ז זוכה לקבל את הארת הרצון בשלימות ולצאת מכל הבלבולים והכפירות.

פתיחת פי המכה

וכפי שמבאר רבינו סדר הרפואה הוא בד' דברים, מתחילה הוא פתיחת פי המכה שהוא בחינת הצדקה, אח"כ הוצאת קלקול והעכירות שבדמים שזוהו בחינת החכמה, ואח"כ ההדחה והכיבוס שזוהו בחינת הארת הרצון שבבחינת הרגלים, ואח"כ סגירת פי המכה שהוא בחינת תיקון מעשה בראשית שעיי"ז זוכים ליראה שהוא כלי לקבל את שפע החסד.

כי כל זמן שאין האדם זוכה לחיות עם הארת האמונה והרצון, הרי הוא חולה ממש, כי מי שיש לו אמונה חייו חיים, אבל כשאין לאדם אמונה הרי חייו מרים ממות, ואין לך חולי גדול מזה, והתחלת הרפואה הוא בהתעוררות הרצון של האדם לקבל את הרפואה, ולכן מוכרח להתחיל עם נקודה של כפיית הרצון, שבזה מראה שרוצה לצאת מהחולי ומוכן להתייגע בשביל זה, ולכן התחלת התיקון הוא בחינת הצדקה מתוך האכזריות, כשעדיין לא מאיר לו הרחמנות, וכופה את עצמו לתת צדקה, וכמו כן בכל ענייני עבודת ה' שמתייגע להתחיל בתוך החושך והקושי [שכל זה הוא בחינת עורב וכמו שנתבאר לעיל], ובה פותח את פתח המכה שיוכל להתחיל להתרפאות.

המשכת החכמה והוצאת העכירות

ואחר כך עיקר הרפואה הוא ע"י המשכת הדעת והחכמה, כי עיקר תיקון הנפש הוא לשנות לאדם את הדעת וההסתכלות על כל דבר שבעולם, שיזכה לדעת של אמונה לידע שהכל ברצונו יתברך ובכל דבר יש תיקון וזריזות, אבל האדם כבר נזקן בדעות ששרשם מהחיות רעות של חכמי הטבע, שנכנס בלבו כאילו אין השי"ת רוצה בו, וכאילו יש ע"ז ח"ו אולות ומזפתים, ועיי"ז נופל לטבע, כאילו כל העולם מתנהג בטבע ח"ו, וזה עיקר החולי שצריך להתרפאות מזה, ולכן אחר שפתח האדם את הפתח ע"י הצדקה, יכול להתרפאות ע"י שיצא ממנו כל הדעות שנכנס בלבו מהחיות רעות ומצח הנחש, ויכנס בלבו החכמה האמיתית דקדושה, שהיא הארת הדעת שמאירה בלב האדם את אמונת הרצון שהכל ברצונו יתברך ואין שום טבע בעולם, ועוצם הרצון שהשי"ת רוצה בו, [ובחינת הארת החכמה הוא בחינת הארת הזקנה דקדושה שהיא מתקנת את הזקנה שאינה בקדושה שמשם הוא עיקר העכירות והבלבול שיש במח האדם].

המשכת הארת הרצון

ואחר שמוציאים מהאדם את הבלבולים שנכנסו בו מהחיות רעות ומצח הנחש צריך להמשיך עליו מחדש את הארת הרצון שהיא ההארה שמאירה ברגלים, וזהו הדחת ורחיצת הדמים, שמקבל דעת חדשה ונקיה, הדעת שמאירה בשלש רגלים, ואז יכול להתחיל לחיות חיים אמיתיים, חיים של אמונה וקדושה, חיים של להוסיף דעת וקדושה בכל יום, לידע שבכל מה שעושה יש תיקון, כי גם הל"ט מלאכות הם בחינת מעשה בראשית שהם בחינת מלאכת המשכן כי מתקן הדברים בשרשם, ועיי"ז זוכה ליראה ולקבל את שפע החסד, עד שכבר אין צריך לעשות מלאכות, וזה בחינת סגירת פי המכה כי בזה מתרפא לגמרי וזוכה להתחיל לחיות חיים חדשים ומתוקים.

מוגש כאן לראשונה באדיבות מכון מאירת עיניים - פרויקט התורות הקצר - ביאורים. לקבלת השיעורים המוקלטים על לקו"מ סי' ס"א | לקו"ת סי' ה' יש לפנות: yotamattar@outlook.co.il :בשר'ק בשלוחה 6, באדיש בשלוחה 03617116, בשר'ק בשלוחה 5. לשמיעת השיעורים על התורות הנ"ל בקו היעודי בקול הלשון 03617116, באדיש בשלוחה 6, בשר'ק בשלוחה 5.

תוכחה על שמירת הזמן

במאמר קודם התחלנו מהענין שצריך להיזהר מהאופן בו מוכיחים על שמירת הזמן, אשר דבר זה מכעים הרבה הורים ומחנכים, בראותם בטלה ובזבוז זמן.

כי הנה, המניעה הגדולה ביותר של הנער לשמור את הזמן הוא מחמת שנדמה לו שצריך לשמור את הזמן במלואו [האמת שהיא המניעה של כל אחד, אך אנו נדבר על הנערים]. דווקא הסיפורים והמעשיות של הגדולים המתמידים המנצלים כל רגע ורגע, הם אשר מפחידים את הנער להתחיל בכלל לשמור את הזמן, הן מחמת ייאוש שיכול לבוא למדרגה זו, והן מחמת שבאמת מיוחד להתחיל להיות דבוק לגמרי בתורה ותפילה בכל רגע ורגע.

והאמת שיש טעות בכל המושג 'שמירת הזמן', וכשנתקן את ההסתכלות הזו אצל עצמנו, ובעיקר אצל אלו שאנו מוכיחים אותם, אז יש אכן תקווה שנצליח להזיז אותם למעשה לשמור את הזמן.

ונתחיל במשל מענין שמירת ממון. וכי יש צורך ללמד לפזרן מחשיבות הממון, לכאורה אין כמוהו אחד שאוהב ממון, שהרי הוא צריך להרבה ממון בשביל לפזר. ומהיכן שורש הבעיה של הפזרן שמשליך ממון סתם. אלא שבדרך כלל הפזרן אינו זורק בבת אחת סכום גדול של ממון, הוא מבזבז בכל פעם סכומים קטנים של ממון, וזאת מחמת שאינו רואה בחשיבות כל מטבע קטן.

אדרבא, דווקא מחמת שתאב ומצפה לסכום גדול של ממון, לכן מרשה לעצמו להשליך סתם סכומים קטנים. חסר לו ההבנה שכל סכום גדול הוא בעצם אוסף של הרבה סכומים קטנים. חסרה לו הסבלנות של תהליך לשמור כל סך קטן, עד שבסופו יצבור רכוש גדול, הוא חפץ להעשיר בבת אחת.

נמצא שהתוכחה שצריך להוכיח אותו, הוא לא על ידי שנדבר עמו על חשיבות והיקר של הממון, כי מי כמוהו רוצה ממון הרבה, אלא ההיפך, יש להוכיחו עד כמה חשוב כל מעט, יש לפתוח לו העיניים להבין שאפילו אם כבר איבד הרבה ממון, שישמור על כל פנים את מה שנשאר לו, כי ממטבע אחת אפשר לעשות עוד הרבה ממון, אם ידע היכן להשקיע וכו', ורק כך יש מציאות שיחשוב פעמיים לפני כל הוצאה שמוציא על דברים קטנים.

כמו כן, שמירת הזמן אמיתי משמעו, להבין חשיבות של רגע אחד מהחיים. כי כל רגע הוא יקר מאוד, ואפשר לרכוש על ידו חיים נצחיים ממש. אפילו אם איבד הרבה זמן עד כה, וגם אם יודע בבירור שעתיד לאבד עוד הרבה זמן לריק, בכל זאת הרגע שעומד בו עכשו הוא יקר עד מאוד, וברגע אחד יכול לקנות עולם הבא וכו'.

כפי שהסתכלות הזו מובנת לאדם, כך ממילא יש מציאות שיחטוף עוד רגע אחד לתורה ועבודת ה', ועל קוטב זה צריך להיות הדיבורים סביב לשמירת הזמן.

[המשך יבוא בע"ה]

לתפוס נקודה אחת

מותיק את הדינים מעל ישראל. נמצא שכל אחד מהמדינה שנאחז בה נכנס ובא לכל התורה. וביותר הדבר ניכר בספר ליקוטי מוהר"ן, שבו כולל רבינו את כל המידות טובות, כמו שמאריך מוהר"ת בהקדמת הספר, ובכל מידה שהוא עוסק בה הוא מדבר איך היא ממש יסוד כל התורה ואיך אפשר לבוא ממנה לכל המידות והמעלות. ולכן כשהאדם עוסק בספרי רבינו ז"ל הוא נכנס ומתקשר לכל המידות כולם ובא ממידה אחת לחברתה בלי שיעור וערך.

וכן העידו על רבי אברהם בן רבי נחמן, שאחר כל תורה ותורה שלמד בליקוטי מוהר"ן, היו שומעיו בטוחים שזו התורה הנפלאה ביותר בליקו"מ, ואין שום דבר בעולם יותר מתורה זו. ובאמת כך הוא הדבר! כי כל תורה ותורה הלביש רבינו בלשון שכל אדם יכול להבין, על פי דרגתו, איך להתקרב על ידה להשם יתברך, ואז נטהרת הנשמה בנהר המטהר. ורבי אברהם בן רבי נחמן הלך בכל תקופה עם תורה אחרת, עד שזכה לחיות את הליקוטי מוהר"ן!

וכן מובא מרבי חיים ויטאל בשבח לימוד ההלכות, שהרי לא כל מצווה אפשר לקיים, כי מצוות המיוחדות לכהנים, או לזמן המקדש, אי אפשר לקיים, אבל אם לומדים ההלכות הרי זה כאילו קיימו המצוות ממש. וכן הוא בלימוד תורות רבינו הקדוש, שגם אם לא זכינו לקיים הכל למעשה, הרי שעצם הלימוד הוא הצלת הנפש.

לו הוריד צדיק אחר את התורות האלה, לא היינו יכולים להשיגם כלל, כי רק רבינו הקדוש היה לו היכולת להוריד כאלה תורות גבוהות, ולהלבישם בלבושים שיתאימו לכל אחד כפי דרגתו, כפי שמובא על רשב"י כעין זה, לגבי הזהרה הקדוש. וכמה וכמה אנשים נפלו רק משום שלא ידעו דיבור אחד של רבינו או של מוהר"ן.

השי"ת יעזרונו שנזכה להכלל כנ"ל, ולחיות חיים נצחיים, אמן. נערך מתוך שיחה. הובא לרגל התחלת התורה הזמנית במחזור תמימי דרך.

מובא בזוהר הקדוש מעשה באחד שהביא קרבן עולה, לתקן מחשבת חטא, ותחת שיביא פר בן בקר, כראוי, הביא עולת העוף. אמרו לו הכהנים "לא שלך הוא" ונתעצב וחזר לביתו. כששאלוהו מדוע הוא עצוב, אמר "דחו הכהנים קרבני", שאלוהו "ואיזה קרבן הבאת" סיפר להם שהביא עולת העוף. אמרו לו "זהו קרבן העני, ואתה אינך עני, דכתיב 'ואם דל הוא ואין ידו משגת' אלא הקרבן קרבן הראוי לך", שאלם אותו אדם "וכי מה עלי להביא?" אמרו לו שהוא צריך להביא פר אחד.

נרעש אדם זה ותמה "עד כדי כך חמורה מחשבת חטא? נודר אני שלא תעלה מחשבת חטא על ליבי!", ואכן הביא קרבן בהמה, ומאז והלאה ביום היה עוסק בעסקיו, ובלילה היה קם בחצות ועסק בתורה עם אחיו עד אור הבוקר. וכל זאת, כדי שלא תעלה מחשבת חטא על ליבו. (וכל זה בנדר גמור, ולפלא הדבר שאכן עמד בנדרו!) אחר כך חילק כל רכושו, מחצה נתן לעניים ומחצה נתן לסוחרים והוא עצמו ישב ועסק בתורה.

נמצא, שעל ידי מצוה אחת זכה אדם זה להגיע לכל התורה כולה! וכן הוא בכל דבר, אם ישקיע עצמו האדם בזה, יכול ליכות לכל התורה כולה. וכאשר יש לאדם ירידה ח"ו, אזי קודם יתחזק במה שלקח על עצמו, ועל ידי זה יעלה ויתגבר על הכל.

וכן מובא בליקוט שמעוני (איוב בתקו) על הפסוק (איוב י, ט) 'ויאחז צדיק דרכו' - שכל צדיק יש לו מידה מיוחדת שבה הוא מתייחד בעולם, 'אברהם תפש את המילה, יצחק את התפלה, יעקב את האמת, יוסף את החסידות, משה את הענוה, אהרן את השלום, פנחס את הקנאה'. ועל כן בשעה שביקש השי"ת ללכות את ישראל ח"ו על חטא המרגלים, ביקש מלפניו משה רבינו שיאחז כביכול בדרכו ואומנותו שהיא מדת 'דחום וחונן', ובכח מידה זו

עומק הפרשה

לקרוע את השטר

יְהִי הָעַם כְּמִתְאַנְנִים רַע בְּאֶזְנֵי ה' אין

מתאוננים אלא לשון עלילה מבקשים עלילה האין לפרוש מאחרי המקום (רש"י)

עומק ענין המתאוננים מובא בארז"ל (שער הפסוקים שמות) שהוא סיגי הרע שנפלו בפגה"ב בחטא אדם הראשון ובדורות שאחריו, ועל כן נאמר בהם "רע באזני ה'", כלומר הם חלק הרע שבעדת ישראל, והם מצאו דרך ועלילה איך לסור מלפני ה'.

את ביאור הענין למעשה מבאר מוהר"ן, שפגה"ב הוא במהותו לקיחת חלקי הקדושה שהם ממש חלק מהשראת השי"ת והשגחתו העולם, ותחת שיעלה אותם לשרשם הוא מפיל אותם למקומות המטונפים, להיות כביכול נפרדים מהקדושה ומהשי"ת רח"ל.

העונש לפגם זה הוא שהאדם נופל לחושך כזה, כלומר, אותו רע מתגבר עליו ומחשיך את עיניו, ומראה לו שהוא רחוק מאד מהשי"ת וכבר אין לו חלק והתקשרות לקדושה. ויתרה על זאת - דרך התגברות חושך זה הוא באופן של עלילה ותרמית. שהרי באמת האדם הוא תמיד קרוב וסמוך להשי"ת, וגם כח הרע יודע שלא יוכל להסירו מעם ה'. ואף האדם עצמו יודע שאם יסור מאחרי ה' הוא מאבד את שכרו ויבוא על ענשו.

אלא שכעת מתגבר הרע הנוצר מפגם זה, ומסית אותו לסור לגמרי מאחרי ה'. לכן מבקש אותו רע פתח ועלילה איך להכניס בלב האדם דרך לסור מאחרי ה'. ולשם כך הוא ממלא את לב האדם במחשבות של יאוש, ומחליש את דעתו שבין כך ובין כך כבר לא יזכה להגיע למה שהוא רוצה להגיע, ולפעמים אף מחליש אותו שבין כך ובין כך הוא כבר עתיד ללכת לשאול תחתית, ובלאו הכי הוא הולך ליפול בנסיגות, ומה תועיל לו עוד התגברות, שהוא צריך להתייגר בגינה כל כך.

טענות אלו אינם טענות של שכל והבנה, אבל גם לא דמיון בעלמא שהאדם יכול לפוגג אותו בקלות, הם כח עצום שהמשיך האדם בעצמו לתוך הסט"א רח"ל ע"י פגה"ב, ויש לה ממש כח למנוע אותו מהקדושה.

העצה לעמוד נגד כח נורא זה הוא האמת, לעורר בלבו את דעת הצדיקים, המלמדים אותו בתמימות ובפשיטות שאין שום יאוש בעולם כלל, ולעולם יש לו תקווה לחזור להשי"ת, וכל התנתקות קלה והרע חשובה לפני השי"ת לאין ערוך, כח זה של תורת הצדיקים המופלגים יכול לבטל רע זה, ואף לתקן פגם זה בשרשו, הכל על ידי שנאמין בהם, ונלך בדרך עצתם. (ע"פ ליקו"ה ה' שלוחין ג, לג)

♦ התורה הזמנית: בארגון 'תמימי דרך' יחד עם ראשי החבורות השונות, הודיעו בימים אלו על התקדמות לתורה הזמנית הבאה: תורה ה' בליקוטי מוהר"ן תנינא; "תקעו - אמונה" בה נלמד למצוא דעת ואמונה גם במצבים בלתי אפשריים, ולהתגבר על כל מכשול. תורה זו, הארוכה ביותר, עוסקת כמובן גם בעניינים רבים נוספים (כגון: אכילה, תפילין, ירח האיתנים, ועוד), ומהווה גם היא מקור מים חיים לדעת וחיים חדשים באור רביה"ק זצ"ל.

♦ ליקוטי תפילות על התורה: ח"ב, ה'; ליקוטי הלכות: שבת ד. ע"ה. ר"ח ו. יו"כ. כ. סוכה ג. ה"ר א. פורים ג. חלב ודב. ג. דגים ה. כב' א"א. א. כלאי בגדים ב. בכור בה"ט ג. דיינים ה. טונו"ג. ג. הפקר ונכה"ג ב. רד. נתיקין ה. מאבד ממו"ח ומסור ד.

♦ הופיע! חבורות מפוארות המלקטות את כל הנצרך על התורה הזמנית: ליקוטי תפילות, ליקוטי הלכות, מפרשים על התורה, שיחות ומובאות נוספות. בנוסף, בארגון 'תמימי דרך' פותחים במבצע מיוחד שמיועד גם לבחורים ואברכים שעדיין אינם זוכים לעיין בתורה. פרטים בחוברת הנ"ל, המופצת חינם בבתי הכנסת במרכזי חסידי ברסלב.

♦ וקבצנו יחד: בשב"ק זו מתקבצים בארה"ב מאות רבות מאנ"ש לשבת התאחדות רבתי יחד עם משפיעים רבים מהתאחדות חסידי ברסלב, בראשם הגה"ר ר' ניסן דוד קיוואק שליט"א.

♦ מורשת הנחל: בהודעה חשובה על הקמת 'קריית מורשת אומן' במבנה ענק וקבוע לכלל נערי החבורות. פרטים נוספים והרשמה לשנה זו אצל נציגי החבורות.

יורל ע"י מכוני עלה לתורה
בבל עניין או להצטרפות למנויים בדוא"ר
A028080148@GMAIL.COM
מקס או הודעה קולית
02-8080148
במקרים מיוחדים: 053-3175211 | 054-8591148
המערך נסמך מיד יום ראשון בשעה 19:00
לתרומות ורכישות נכס נציגי עלה לתורה, בנק
מדינת ישראל, סניף 725, חשבון 36645.

החיזוק השבועי

דע בני חביבי כי רבנו הקדוש
והנשגב והנורא זכר צדיק וקדוש
לברכה ידע כל מה שיעבר עליה
עד הסוף, וכבר הקדים רפואות
נוראות למפוזרנו האנושות,
על ידי כל התורות והמעשיות
והשיחות וההתגלות אלקות
שהאיר פדענתנו.

חזק בני חזק!

(עלים לתרופה מט)

יהלום

כי כל אדם צריך ומכרה לעסק
לקרב גם אחרים לה' יתברך
ולעשות בעלי תשובה וגרים
כי לכה נוצרת:

(ליקוטי הלכות גרים, ג. יט)

לכבוד הבה"ח המיוחד הדורש להתקרב לה'.

בענין שאלתך, שהנך משתוקק להתחיל לחשוב על ה', להידבק בו בלא הסחת הדעת, ועל כך בקשת לדעת איך מכינים כלים להמשכת אור ה'.

ובכן הבה ואגלה לך סוד נפלא, יהיו שיאמרו שהכנת כלים להמשכת אור הוא, להרבות ביגיעה בתורה ותפילה ושאר עבודה, עד שתהיה ראוי לקבל האור. אבל היגיעה האמיתית הוא אמנם להרבות בתורה ותפילה וכדומה, אבל מתוך מחשבה להיות כמו לבנה שעומדת בחסרונה מול החמה בציפייה לקבל אורה. כלומר, לעמוד בשפלות מתוך הבנה שאין לך שום אור מצד עצמך, רק משתוקק שו' יאיר עליך אורו הגדול ברחמים גדולים.

כי זאת חשוב לדעת, שבאמת השי"ת רוצה לקרב אותך יותר ממה שאתה רוצה להתקרב. והוא רוצה להאיר בך אור גדול יותר ממה שאתה חושב. אלא שצריך להיות ככלי המצפה להמשיך הארה חדשה.

המושמועות של כלי הוא לעמוד מתוך הרגשת חסרון, לפנות מקום לקבל שפע חדש. והוא כדמיון ההבדל בין

הלכה פסוקה

מאת הרה"ג ר' שמעון אנשין שליט"א / מו"צ בעיר בית שמש יצ"ו

הלכות הדלקת נרות שבת (ב)

סעיף ד - קבלת שבת בהדלקת נרות שבת

א. אשה המדליקה נרות שבת מקבלת את השבת עליה (רמ"א י. מש"ב ז', וק"ל; אסורה לעשות כל מלאכה כמו בשבת (מש"ב כ"ט, טו, לע"ד קשה להחיות כיון ש"א שאף קבלת יחיד הרי כציבור).
- אסור לה לאכל או לשנות בלי קדוש [והינה קדוש על כוס יין ואחר כך לאכל לפחות פניית עוגה] (כמ"ש מש"ב רע"א, א) ואם היא צמאה מאוד ואי אפשר לה לעשות קדוש בשום אופן, מותר לה לשנות עד השקיעה, אצל לא לאכל (ראה דברי הפוסקים במש"ב דרשו 42, ש"ש, כג. מהר).

- אין לה להתפלל מנחה (מש"ב כג. וי"א שמונתות, ראה ש"ש כג. מהר קצח. ונראה שאם אינה מקפדת להתפלל כל יום מנחה, שאין להקל).
- אצל אדם עדין לא התפללה כלל היום, צריכה לומר אז לפחות ברכות השחר וקריאת שמע (פשוט).

- אצל מתרת לומר למי שעדיין לא קבל שבת לעשות מלאכה עבודה (ש"ע ז'). וכן אם יש צורך הגון אפשר להקל לומר לעשות מלאכה עבודה 'לכניה או גנותיה', שלא קבלו שבת עדין (ומכ"ש להלן. כנע"ד כי בשב"ה ו' לח ג' מתיר, וז"ל מסיימת השו"ע והמש"ב שלא חילקו בכך. אמנם באגרות משה א"ח ג' לח, ובתשובות והנהגות ג' פב, מצדדים להחמיר. וכן ראה בנשמות שבת א' רצ"ו ובח"י תצ"ה, אך כתב שמטעם העולם הקל. וראה בהלכות שבת בשב"ה, א' ג' ז').
- אף כמובן שכל זה נאמר רק בזמן שעדיין מותר לעשות מלאכה.
- וכל זה רק לגבי האשה המדליקה נרות שבת, אצל איש שאר בני הבית נגדרים אחרת, וכל עוד שלא הגיע זמן פניסת השבת או לא קבלו שבת,

תנאי אף כשאיתה חלשה אם הדרך בחוקה מאוד וקשה ללכת רגלי.
- אבל בכדי לנסע לפתח המערבי, לא נחשב צורך (הגרש"א שם). אכן אם קבלה עליה להתפלל ארבעים יום בפתח - נראה שצריך פתח. וראה עוד בסעיף הבא.

ג. נסיעה ברכב אחרי הדלקת נרות.
(א) אסור לנהג ברכב אחרי שמקבלים שבת [בהדלקת הנרות]. אך אם רוצים רק להצטרף בנסיעה, הדין הוא כן:
- אם הוא אוטובוס או טנדר, אזי אם יש צורך הגון אפשר להצטרף בנסיעה עמו, אבל בתנאי שיצארו מאוד לא לגרום לשום פגיעה חשמלית או מכנית ברכב, כגון פתיחת או סגירת דלת או חילון (כאן כוונתו של אדם יחיד מוסף על פעולת המנוע ברכב כזה, אך יש בזה משום זלזול בשבת).
- אבל אם הוא רכב רגיל, מותר לעשות בן רק לצורך גדול ממש ובהירות האמורה (כי בזה הנוסע מוסף על פעולת המנוע, אך בכל זאת יש צדדי היתר, ראה: ש"ש, כג. מהר קלו. אור לציון, ב יח ט"ד והעל כן. תשובות והנהגות ד. אט).

- ברכב חשמלי, בדרך כלל לא יתכן שלא יגרם איזה פעולה האסורה בשבת, ועל כן אסור להצטרף לנסיעה.
(ב) אף להתפלל אין לתכנן לעשות בן. אלא יש לעשות 'תנאי' שאין מקבלים שבת, ומבואר פרטיו בסעיף הקודם. אלא שאם הדליקה נרות ושכחה לעשות תנאי, או שמדליקה נרות מזמן פלג המנחה עד זמן הדלקת נרות שפאמור לעיל שאף מרחים לקבל שבת [האשה או לפחות הפעל] ואי אפשר לעשות תנאי, אזי אפשר לסמוך על האמור באות א.

מתרים בעשיית מלאכה (רמ"א י').
ב. תנאי שלא לקבל שבת.

(א) האשה יכולה לעשות 'תנאי' לפני הדלקת נרות שאיתה מקבלת שבת כלל בהדלקת הנרות עד סמוך לשקיעה, ומספיק שתחשב בן לפני הדלקת הנרות ואינה חייבת לומר זאת בפה - ואז מתרת בכל מלאכה (רמ"א י') ולאכל ולשנות (ש"ש, כג. מהר). ולהתפלל מנחה (כף החיים, רס"ג. לה. שולחן שלמה, רס"ג ז').
(ב) אדם דע שלפי המבואר לעיל בסעיף א ס"ב, אפשר לעשות תנאי שאין מקבלים שבת רק אם מדליקים נרות מזמן הדלקת נרות שבת הנחה במקום, אצל לפני זה [והינה מזמן פלג המנחה]. מרחים לקבל שבת [האשה או לפחות הפעל] בהדלקת נרות ואין מועיל תנאי.
(ג) אצל איש לעשות תנאי זה אלא לצורך (מש"ב כג. מהר). כגון:
- אם לא הספיקה ההכנות הנחוצות לצורך שבת (פשוט, וכמ"ש במש"ב כ"א).
- אם עדיין לא התפללה מנחה (כח"ח והגרש"א שם).
- אם צמאה או רעבה ולא הספיקה לפני הדלקת נרות (ש"ש, כג. מהר).
- אם אוכלים בלי שבת במקום אחר וחוזרים לישון בבית שאף צריכים להדליק בבית, והמקום שאוכלים שם הוא מרחק, ועל כן רוצים לנסע ברכב אחרי הדלקת נרות - אזי אם האשה חלשה וכיצא בזה שקשה עליה הדרך, מתרת לעשות תנאי. אבל לא היתיר לנחית גרידא (כנע"ד).

- וכן אם עצם ההתארחות בלי שבת הוא לצורך מצות פגוד הורים וכיצא בזה, נראה שאפשר להיתיר לעשות